

Економічний факультет
Кафедра маркетингу

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ»

Освітньо-професійна програма «Маркетинг»
Спеціальність 075 «Маркетинг»
Освітній рівень: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Львівський національний університет імені Івана Франка

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Врублевська Олена Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

30 серпня 2021 року, протокол № 1

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Економіка та організація торгівлі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Предметом вивчення дисципліни є сучасні технології здійснення маркетингової діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: основою для вивчення дисципліни є опанування дисциплін «Основи економічної науки», «Економіка підприємства».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Економіка торгівлі і торговельних підприємств.
2. Ефективність торговельної діяльності та її організація.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення вибіркової дисципліни «Економіка і організація торгівлі» є формування в студентів сучасного економічного мислення, глибокого комплексного розуміння проблем управління господарсько-фінансовою діяльністю торговельного підприємства, знань основних категорій економіки торгівлі, умінь їх практичного застосування.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів з основними поняттями економіки і організації діяльності торговельного підприємства, основами функціонування підприємства торгівлі у ринкових умовах господарювання;
- набуття практичних умінь розв'язування задач з економіки і організації торгівлі, розвиток здатності до пошуку рішень щодо підвищення ефективності діяльності торговельних підприємств;
- розвиток навичок самостійної роботи, використання наукових, статистичних, нормативних джерел.

У результаті вивчення даного курсу студент буде знати:

- організаційні засади функціонування роздрібної та гуртової торгівлі;
- принципи забезпечення прибуткової діяльності торговельних підприємств;
- показники ефективності використання всіх видів ресурсів торговельного підприємства;
- умови використання форм роздрібної торгівлі;
- сутність, форми і методи організації роботи посередників та управління товарним рухом;
- засади організації оптової та роздрібної торгівлі у каналах розподілу;
- основні показники якості торговельного обслуговування та їх

використання в практичній діяльності підприємств;
вміти:

- аналізувати торгівлю як галузь економіки;
- аналізувати товарооборот підприємства і товарні запаси;
- розраховувати показники продуктивності праці, заробітну плату, прибуток торговельного підприємства;
- виконувати аналіз ефективності функціонування підприємств торгівлі та пропонувати шляхи її підвищення;
- пропонувати шляхи організації торгівлі та покращення торговельного обслуговування.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. 1. Економіка торгівлі і торговельних підприємств

Тема	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Значення, сутність та функції торгівлі. організаційна структура торгівлі та показники її розвитку	2	2	2
Тема 2. Організаційні основи функціонування роздрібно торгівлі	2	2	2
Тема 3. Сутність та функції оптової торгівлі. організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі	2	2	2
Тема 4. Види оптових посередників та їх функції	2	2	2
Тема 5. Торговельне підприємство як організаційна форма торгівлі та основний суб'єкт торговельної діяльності. Стратегія діяльності торговельного підприємства	2	2	2
Тема 6. Товарний оборот суб'єктів торговельної діяльності	2	2	2
Тема 7. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельних підприємств	2	2	2
Тема 8. Основні засоби торговельного підприємства	2	2	2

Змістовий модуль 2. Ефективність торговельної діяльності та її організація

Тема	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 9. Персонал і організація праці в магазинах і на складах	2	2	1

Тема 10. Оплата праці на торговельному підприємстві	2	2	1
Тема 11. Витрати обігу торговельних підприємств	2	2	2
Тема 12. Доходи торговельних підприємств: особливості утворення та використання.	2	2	2
Тема 13. Фінансові результати діяльності торговельного підприємства	2	2	1
Тема 14. Структура торгівлі	2	2	1
Тема 15. Організаційна побудова, розміщення та розвиток роздрібно-торговельної мережі. Організація процесу роздрібного продажу товарів	2	2	1
Тема 16. Позамагазинні форми продажу товарів та організація торгівлі на ринках	2	2	1

3. Рекомендована література

Базова література:

1. Апопій В.В., Міщук І.П. Організація торгівлі : підручник. Київ: ЦУЛ, 2019. 632 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі : навчальний посібник. Київ : Кондор-видавництво, 2017. 368 с.
3. Власова Н. О., Гросул В. А., Краснокутская Н. С. та інші. Економіка торгівлі: Навч. пос. Харків: Світ Книг, 2015. 473 с.
4. Економіка підприємства торгівлі (у схемах та таблицях) : навч. посіб. / І. В. Височин, Н. М. Новікова, І. М. Вавдійчик. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 428 с.
5. Економіка торгівлі : навч. посіб. / [Н.О. Власова, В.А. Гросул, О.А. Круглова, М.В. Чорна та ін..] ; за ред. Н.О. Власової. Харків: Світ Книг, 2014. 473 с.
6. Ковальська Л.Л., Кривов'язюк І.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
7. Лігоненко Л.О. Економіка торгівлі (у рисунках, схемах та таблицях) : навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, А.М. Носуліч, Н.М. Новікова. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 228 с.
8. Мазаракі А.А., Бланк І.О., Лігоненко Л.О. Внутрішня торгівлі в Україні: економічні умови ефективного розвитку: монографія / за заг. наук. ред. А.А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2006.– 195 с.
9. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства: навч. посібн. Чернівці: Чернівець. нац. Ун-т ім. Ю.Федьковича. 2020. 192 с.

10. Марцин В. С. Економіка торгівлі. Друге видання. – К.: Знання, 2006. — 402 с.
11. Підприємництво і торгівля: навч. посібник. Волинчук Ю.В. та ін. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 620 с.
12. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: Постанова КМУ від 15.06 2006 р. № 833. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2006%D0%BF#Text>
13. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січ. 2001 р. № 2210-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/406-18/ed20130704>.
14. Роженко О.В. «Організація торгівлі»: опорний конспект лекцій для студентів ступеня «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 137 с.
15. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять: ДСТУ 4303:2004. Національний стандарт України. від 01.07. 2005 р. URL: <http://www.dt-kt.com/natsionalniy-standart-ukrayini-dstu-4303-2004-rozdribna-ta-optova-torgivlya/>
16. Чорна М.В, Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі: навчально-методичний посібник. Харків: ХДУХТ, 2015. 221 с.
17. Яскал О. О., Яскал І. В., Лопашук І. А. Економіка та організація торгівлі: навчальний практикум. – ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. – 106 с.

Допоміжна література:

18. Азарян О. М. Інституціоналізація концепту розвитку торгівлі в сучасному конвенціональному середовищі / О. М. Азарян, Н. Ю. Возіянова // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 4. – С. 8-14.
19. Александрова Г. М. Управління фінансовим ресурсозбереженням торговельних підприємств [Електронний ресурс] : автореф. дис... канд. економ. наук : 08.00.08 / Г. М. Александрова. – Донецьк : ДНУЕТ, 2009. – 19 с. – Режим доступу: <http://libserver.mnau.edu.ua/docs/books/Avtoref/2009/1.pdf>.
20. Андрієць В. С. Структурно-логічна схема оптимізації грошових потоків торговельних підприємств / В. С. Андрієць // Економіка. Фінанси. Право. – 2008. – № 7. – С.3-6.
21. Балабан П.Ю., Тягунова Н.М., Місюкевич В.І., Михайлюкова Н.І. Торгівельна логістика: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2014. 148 с.
22. Балабанова Л.В., Митрохіна Ю.П. Управління збутовою політикою. навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2011. 240 с.
23. Безпарточний М. Г. Розвиток регіонального споживчого ринку в системі ефективного функціонування торговельних підприємств / М. Г. Безпарточний // Регіональна економіка. – 2015. – № 4. – С. 43-50.

24. Верига Ю. А. Звітність підприємства : навч. посіб. / Ю. А. Верига, З. М. Левченко, І. Д. Ватуля. – вид. 2-ге, перероб. і доповн. – К. : ЦУЛ, 2008. – 776 с.
25. Гармідер Л. Д. Методичні підходи до оцінювання розвитку кадрового потенціалу торговельного підприємства / Л. Д. Гармідер // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 10. – С. 99-112.
26. Гросул В. А. Методичні підходи до комплексного оцінювання конкурентного потенціалу торговельного підприємства / В. А. Гросул, М. В. Афанасьєва // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 5. – С. 176-183.
27. Дайновський Ю. А. Товарна інноваційна політика : навч. посіб. / Ю. А. Дайновський. – Львів : Новий Світ-2000, 2013. – 244 с.
28. Економіка і організація торгівлі. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Л.М. Сатир, Л.І. Стаднік, В.М. Кепко та ін. – Біла Церква, 2020. – 125 с.
29. Марцин В. С. Економіка торгівлі: підруч. Київ: Знання, 2006. 402 с.
30. Сукачова С. М. Економіка торгівлі: конспект лекцій для студ. за напр. підгот. 6.050100 «Фінанси». Харків: ХДУХТ, 2008. 130 с.
31. Таранюк Л.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
32. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник. Савицька Н.Л. та інш. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2017. 214 с.
33. Чорна М.В, Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі: навчально-методичний посібник. Харків: ХДУХТ, 2015. с. 221.
34. Юрко І. В. Торговельне підприємство: навчальний посібник, Київ: Центр учбової літератури, 2018. 232 с.
35. Яковлев Ю. П. Економіка торгівлі з використанням інформаційних технологій: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2009. – 376 с.
36. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навч. посіб. вид. 2-ге перероб. і доп. К: Видавництво Ліра-К, 2020. 596 с.

4. Форми контролю успішності навчання

При викладанні дисципліни використовуються такі методи контролю: поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять. За поточний контроль студент може набрати до 30 балів; проміжний (модульний) контроль, що проводиться два рази впродовж семестру. За проміжний контроль студент може набрати до 20 балів; підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів вивчення дисципліни у формі письмового

семестрового заліку. На підсумковому контролі студент може набрати до 50 балів.

Загальна максимальна кількість балів, яку може набрати студент, становить 100.

5. Засоби діагностики успішності навчання

З метою перевірки якості підготовки, знань, умінь студента використовуються такі засоби діагностики:

для поточного контролю – усне опитування, письмові завдання (тести), підготовка студентами виступів і презентацій;

для модульного контролю – письмові завдання (тести);

для підсумкового контролю – письмові завдання (тести).

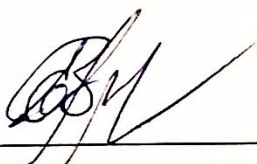
5.1. Засоби поточного контролю

Поточне тестування та самостійна робота	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
Модульний контроль 10 балів	Модульний контроль 10 балів
Поточний контроль – 30 балів	

5.2. Засоби підсумкового контролю

Підсумковий тест (залік) – 50 балів. Всього балів за вивчення дисципліни – 100.

Розробник

Врублевська О. В.